

A tökéletes élmény

Az abaújszolnoki gyerekek nagy színházi kalandja

Az amatőr művészet mai magyar társadalmunkban is fontos jelenség. Azok az emberek, akik napi munkájuk mellett még alkotással is foglalkoznak – például festenek, fotóznak, verset írnak, szavalnak, táncolnak, énekelnek, vagy éppen színdarabot adnak elő – méltán érezhetik magukat szabadabbnak. Ha mindezt közösségben teszik, tevékenységük a közösségi kohézió erősítőjeként kiemelkedő társadalmi jelentőséggel is bír. A színjátszást, szereplést már gyermekkorban el kell kezdeni, mert leginkább ekkor válhat belőle jellemformáló élmény. Ezek a gondolatok jutottak eszembe, mikor először hallottam Géczi Ramónáról és a mindössze 183 lelkes borsodi falu, Abaújszolnok gyermekeinek történetéről.

Kovács Anikó: *Beszélg egy kicsit magadról! Mit tudhatunk Rólad, a családi és szakmai hátteredről?*

Géczi Ramóna: Abaújszolnokon élek családommal, immár 12 éve. Az önkormányzatnál dolgoztam közfoglalkoztatottként, más program keretein belül. Már akkor is segítettem a közösségi programok megszervezésében, lebonyolításában. 2015 szeptemberében polgármester asszony ajánlásával kerültem a Nemzeti Művelődési Intézet Kulturális Közfoglalkoztatási Programjába, az Utca-SzAK (Színházi Alkotó Közösség) Kulturális Egyesület partnerszervezetéhez.

K. A.: *Hogyan alakultak a Kulturális Közfoglalkoztatási Programmal kapcsolatos elvárásaid, mennyire változott benned a programban látott lehetőségek és kihívások megítélése?*

G. R.: Nem volt semmilyen elvárásom, hiszen nem tudtam előre, hogy mivel fogok foglalkozni. Mindenképpen sokat jelentett az, hogy kipróbálhattam magam olyan területen, amivel eddig még nem foglalkoztam. Új ismeretekre és kapcsolatokra tehettem szert. Nagy kihívást jelentett számomra, mikor felismertem, hogy halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyerekekkel kell majd foglalkoznom. Meg kellett nyitnom a világot számukra. Fel kellett nyitnom a szülők szemét, hogy a gyermekeknek lehetőségeket és kiutat kell mutatni a szegénységből, célt kell adni számukra, hogy miért érdemes tanulniuk!

Sajnos sok szülő gondolja azt, hogy számukra semmilyen lehetőség nincs arra, hogy kitörjenek a mélyszegénységből. Bizalmatlanok mindenkivel, aki segítséget szeretne nyújtani számukra. Ez sokszor okozott nekem is nehézségeket: megértetni velük, hogy a gyermekeknek az általunk szervezett program nem hátrányukra válik, hanem csakis előnyük származhat belőle. Akaratomon kívül belecsoppen-tem a családok hétköznapijaiba, hiszen az otthonról hozott problémákat a gyerekeken láttam és tapasztaltam nap mint nap.

K. A.: *Önállóan dolgozol? Lehetnek saját kezdeményezéseid?*

G. R.: Teljes mértékben. A partnerszervezet és az önkormányzat is sokat segít a közösség építésében. Bármilyen ötlettel fordulok Gőnczi Gáborné polgármester asszonyhoz, mindig segítőkész. Az Utca-SzAK (Színházi Alkotó Közösség) Kulturális Egyesület vezetője, Simon Balázs és Kézdy Zsófi is minden téren támogat.

K. A.: *Egy nagyon izgalmas folyamatnak vagy a részese, kérlek, mesélj erről!*

G. R.: Az Utca-SzAK Kulturális Egyesület roma származású fiatal tehetségek felkutatásával foglalkozik, és a színházi nyelvvel, illetve a színjátszás alapjaival ismerteti meg a gyermekeket. Felkérésükre Máhr Ágnes Jászai Mari-díjas színésznő,

a Miskolci Nemzeti Színház tagja hátrányos helyzetű abaújszolnoki roma gyerekek egy csoportjával foglalkozik. Ági imádja a „gyerekeit”, kéthetente tart foglalkozásokat számukra, ahol a színjátszással ismereti meg őket. Jelenleg 20 gyerek jár a csoportjába, 6-12 éves korig. Mindezt megtesz értük.

A Miskolci Nemzeti Színház gyerekek színészeket keresett angyalka szerepbe a Szabó Máté által rendezett Liliom című színdarabba. Mivel Ági is játszik benne, ezért mindent elkövetett annak érdekében, hogy az ő „utcaszakos” gyerekei kapják meg a szerepet. Január 26-tól kezdődtek a próbák, nyolc gyerek február 19-től csatlakozott. Eleinte nagyon nehezen vették az akadályokat, hisz a színháznak szigorú szabályai vannak, például csendben kell lenni, nem szabad szaladgálni, mindennek megvan a maga ideje, a pontosság... és sorolhatnám. Mivel ezek a gyerekek egy teljesen más környezetből érkeztek, nehéz volt számukra megszokni az új körülményeket. A próbák nagyon megterhelték őket: összpontosítani kellett, figyelniük, ráadásul elég megszűrő kellett beutazniuk és sokszor egyenesen az iskolából hoztuk el őket. Mindezek ellenére nagyon ügyesek voltak a színpadon. Előfordult, hogy délelőtt 11-től estig a színházban voltak. Ilyenkor a pihenőidőt próbáltuk úgy eltölteni, hogy élménydús legyen számukra: többek között voltunk játszótéren, az Avasi Kilátóban, de még Diósgyőr focimeccsen is. Ezekben a

szünetekben le tudták vezetni a főleges energiájukat, kikiabálhatták magukat, és egy kicsit pihentek is. Hosszú folyamat vette kezdetét, amíg a színpadra léphettek. Ruhapróbák, táncpróbák követték egymást, meg kellett szokniuk a forgó színpad forgását, megtanulni azt, hogy ki hova áll, honnan indul a produkció alatt, a színészek mondatait lereagálni. Mirélla rendszeresen küzdött lámpalázzal, ami miatt émelygett, ha színpadra kellett lépni, ennek ellenére mégis szívesen és mindent beleadva dolgozott. Máriónak rendszeresen tériszonya volt, amikor elindult a forgószínpad, miközben neki a híd tetején kellett táncolnia, de leküzdte a félelmeit. A főpróbát február 24-én a szülők is

megtekinthették. Nagyon büszkék voltak csemetéikre. Nagy dolog ez, én azt gondolom – hiszen ezeknek a szülőknek a többsége most járt először színházban, és talán Miskolcon sem jártak soha. Az előadás után Ági mindenkit vendégül látott a színházi büfében, ahol gyerekpezsgővel koccintottak.

A legtöbb örömet a gyerekeknek mégis – szerintem – a darab vége okozza, mikor tapsvihart kapnak. Öröm nézni is, ahogy kiül a mosoly a kis arcukra. Büszkék magukra, hogy visszajelzést kapnak arról, hogy ők is jók valamiben. Biztos vagyok benne, hogy nagyon fog hiányozni, ha egyszer vége lesz a színdarabnak, hisz minden nap kérdezik, hogy mikor mehetnek legközelebb a színházba.

Az én szerepem a gyerekek felügyelete, de sokat tanulunk is együtt, hogy az iskolában ne maradjanak nagyon le. Időnként gyógypedagógus is vagyok, vagy pszichológus. Nagyon felelősségteljes ez a feladat.

K. A.: Mit gondolsz, mit adott ez a lehetőség a gyerekeknek?

G. R.: Mindenképpen nagy élményt nyújtott számukra. Ezek a gyerekek szeretnek szerepelni, ezáltal rájöttek, hogy bennük is érték lakozik, amit sajnos eddig nem volt lehetőségük megmutatni.

K. A.: Mit profitált ebből a településen élő közösség?

G. R.: A településen élők láthaták, hogy ha az ember energiát, időt, munkát fektet valamibe, az meghozza a gyümölcsét. Bízom benne, hogy ez inspirálni fogja a település lakóit új és hasznos dolgok létrehozására.

K. A.: *Hogyan hatott a gyermekek személyiségére, van-e ebből a szempontból jelentősége ennek a történetnek?*

G. R.: A pedagógusokkal folyamatosan tartom a kapcsolatot. A problémás gyerekeken azt tapasztalják, hogy sokat változtak. Mind viselkedésük, mind a szellemi teljesítményük javult. Jobban odafigyelnek az órákon, önuralmat tanúsítanak a többiekkel szemben. A színházba szerzett tapasztalatok sokat jelentenek számukra.

K. A.: *Szerinted mi a jelentősége a társadalom szempontjából, hogy az emberek olyan közösségeket hozzanak létre, ahol együtt alkothatnak, művészeti tevékenységet végezhetnek?*

G. R.: Nagyon fontos szerepe van az ilyen együttléteknél, hiszen a közösen eltöltött idő, a másik megismerése és elfogadása közelebb hozza az embereket egymáshoz.

K. A.: *Mit tekintesz a legnagyobb szakmai eredményednek a program során?*

G. R.: Én úgy gondolom, hogy a Kulturális Közfoglalkoztatási Program során olyan események valósultak meg Abaújszolnokon, ami idáig nem. Legnagyobb örömet annak a képkiallításnak a szervezése és rendezése okozta, ahol Rézműves Gyula

festőművész képeit lehetett megtekinteni. Az egész település jelen volt az eseményen.

K. A.: *Emberileg bejártál-e valami utat, megváltoztatott-e téged ez a történet?*

G. R.: Egyértelműen. Sokkal empatikusabbá és türelmesebbé váltam.

K. A.: *Vannak-e új terveid?*

G. R.: Szeretném végigvinni a folyamatot, amit a gyerekekkel elkezdtünk. A további tervek még nem tisztázódtak le bennem.

K. A.: *Szerinted is igaz az a megállapítás, hogy a művészet, a kultúra megváltoztatja az emberek életét?*

G. R.: Igen, bár ez nem mindenkinek nyilvánvaló. Ezeknek a gyerekeknek még nincsenek kialakult fogalmaik ezekről a szavakról, mégis ösztönösen érzik, számukra mi a jó. Nem tudják tudatosan megfogalmazni, hogy együtt lenni és közösen játszani miért jó, de a végeredmény magáért beszél.

Fotók: Géczy Ramóna

GÉCZI RAMÓNA 32 éves, Abaújszolnokon él, 2 gyermek édesanyja. Gyors- és gépiró, szövegszerkesztő OKJ-s, ruházati eladói szakmunkás, német nyelvvizsga végzettséggel rendelkezik. Az Utca-Szak (Színházi Alkotó Közösség) Kulturális Egyesületnél dolgozik közösségi munkásként a Kulturális Közfoglalkoztatási Programon belül a Nemzeti Művelődési Intézet foglalkoztatásában.

AZ UTCA-SZAK (SZÍNHÁZI ALKOTÓ KÖZÖSSÉG) KULTURÁLIS EGYESÜLET célja, hogy tagjai számára lehetőséget teremtsen a Commedia dell'Arte hagyományán alapuló modern utcaszínházi nyelv alkotásához és műveiket a kulturálisan rászorulókhöz eljuttassa.

KOVÁCS ANIKÓ a Nemzeti Művelődési Intézet Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Irodájának módszertani referense. Földrajz-rajz szakos tanár, művelődésszervező. 2015-ben tagja volt a Nemzeti Művelődési Intézet Amatőr Művészeti Munkacsoportjának. 23 éve dolgozik a közművelődés területén.